

Ismét eltelt egy hét, s ezalatt bőségesen érkeztek szerkesztőségünkbe levelek. A korábban közölt észrevételekre több intézménytől kaptunk választ. Postaláda rovatunk megintcsak több panaszról tájékoztat, helyet adunk az előző összeállításokban közölt levelek reagáló hozzászólásoknak is. Egy kisfiú pénztárcáját keresi, az Ásotthalmi Gyermekotthon gondozói pedig a Volán jóindulatát. Az újszegedi fűrdő termálvízét hiányolónak az illetékesekkel való beszélgetés után, következő Postaládánkban válaszolunk. A békességet keresőknek — sovány vigasz — mi csak tanácsal szolgálhatunk, illetve a szabálysértési hatóságok figyelmébe ajánljuk. Pillanattfelvételt adunk egy ötvenéves érettségi találkozóról, egy újítás bevezetését pedig döntésük felülvizsgálására kérünk.

Igy is lehet

Talán emlékeznek még olvasóink a május 23-ai Postaláda rovatunkban *Tavaszi meleg, tanulságokkal* címmel közölt levélre. Iról, sajnos a kérdéses lakóépület megnevezése nélkül, arra panaszkodtak, hogy a kellemes, meleg időjárás ellenére teljes gőzzel fűtenek házukban. Az észrevételre K. Zs., az Odessza 212. épület lakója így reagált: „Mintán a levélben foglaltakra illetékes nem válaszolt, én mint „Kis illetékes”, vagyis egy Lakó, a megjelentekkel kapcsolatban az alábbiakat szeretném megjegyezni. Évek óta szinte mindig vita volt, hogy a hivatalos fűtési szezon, április 15-e után fűtésnek-e vagy sem a központi fűtéses lakásokban. Többnyire addig vitáztak, hogy mire újra fűtöttek, a hőmérséklet magasabb lett. Ez többször ismétlődhetett, legálább május 1-ig. Idén történt először, hogy az időjárásnak megfelelően fűtöttek tovább. Minden szükséges napon, mindig és annyira, amennyire szükség volt. A meglehetősen gyorsan kihűlő betonfalak így megmaradtak kellemesen melegek. Tűfűtésre nem panaszkodhat-

tunk, viszont nem kellett villanymelegítőket, gázke-szülékeket bekapcsolni, hogy a hideg időt átvészeljük. Tudjuk, a pótfűtésért fizetni kell, de az idei jól időzített megoldás bevált, és mind az egyes lakóknak, mind a népgazdaságnak a korábbinál olcsóbb, vagyis gazdaságosabb volt. Az utóbbi években általában május 1-ig hűvös volt. Közrejátszottak ebben az úgynevezett fagyos-szettek is. Az idei esztendőre ez különösen jellemző volt. Sajnos, a május 23-án megjelent cikkből nem derült ki, melyik épületben volt olyan nagy meleg. Én az Odessza városrésztől tudok beszélni. Mi általában elégedettek voltunk.”

K. Zs. észrevételét örömmel népszersítjük. Sorait olvasva, feltehetően mások is így sóhajtának fel, mint mi, a téli fűtési szezonban panaszoslevelek áradatával küszködők: Lám, így is lehet fűteni. Más óhajunk már nem is lehet; bárcsak a hideg idő beköszönésekor is ilyen elégedettek lehetnénk. Mi, a panaszokat tolmácsolók, és önök, a sok helyütt központi fűtés mellett is dildergők.

Együttélés

Az együttélés sűrűdással jár, még a családban is. Hát még egy többlakásos épületben, ahol különböző vérmérsékletű, korú emberek kénytelenek egymáshoz alkalmazkodni. Különösen kiéleződnek az ellentétek, amikor egyik-másik lakó — ki tudja, miért — szánt-szándékkal igyekszik borsot törni a többiek orra alá. Miként a szerkesztőségünkbe érkezett levelek is tanúsítják, sokan szinte művészi tökélyre viszik a mások idegrendszerén zongorázást. Al-dozataik sokszor tehetetlenek, hisz hivatalos helyre hiába fordulnak az efféle sérelmek orvoslásáért. Az együttélést elviselhetetlenül megnehezítő „apró” szűrkálódások ellen felvonulathatjuk a jogszabályok, rendeletkegimentjét akár, védtelenek vagyunk. Legfeljebb az ellentét módszerével, a viszont-bosszantással próbálkozunk. Így viszont vég nélkül folytatódik a csepegtetés. Ezért más megoldás aligha marad, tisztességes módszereinknél maradván össze kell fogjunk. Miként a Petőfi Sándor sugárút 1/A. alatt lakók is tették.

Hosszú idő óta szenvedtek az egyik bérlő idegtépő, többnyire az éjszakai órákra időzített akcióitól. Végül szerkesztőségünkhez fordultak segítségért. Panasz-leveleiket az IKV illetékeseihez továbbítottuk, s mint kiderült, nem eredménytelenül. Bebizonyosodott, hogy a lakók nyugalmát felborí-

tó, elviselhetetlen zajokat az egyik bérlő lakásában a WC öblítőtartály, illetve a konyhai csaptelep hibája okozta. Az IKV kötelezte a bérlőt a szükséges javítások elvégzésére, így a hónapok óta tartó probléma megszűnt. Ezzel elintéződött az ügy — mondhatnánk. Csak-hogy a javításra kötelezett bérlő most újabb akcióba kezdett. Nem ártana hát megfontolni, nem lenne-e érdemes erősebben fellépni a kisebb-nagyobb közö-ségek együttélését szándéko-san megnehezítő ellen. Ha másként nem, hát hatásos pénzbírsággal. Mert valóban abszurdum, hogy egy-egy összerúgható szabálysértő lakó miatt egy egész ház bérlői bosszankodjanak.

E témakörbe kíváncsiok a Felsőváros 304/B. épületben lakó T. F. levele is. A sorai-ból kirajzolódó gond köny-nyűszerrel orvosolható lenne. Arról van szó, hogy né-melyik autótulajdonos a gya-logosok közlekedésére alkal-mas úttesten, a garázs előtt tartja naphosszat kocsját. A gyalogosok mi mást tehetné-nek, a járműforgalomra ki-képzett úton kénytelenek jární. Meglehet, sok új lakó-telepen elfelejtettek járdát építeni, vagy ezt szintben az úttestől elkülöníteni, a gép-kocsik helye nyilvánvalóan a garázsban, avagy a kije-lőt parkolóban van. Még akkor is, ha erre nem utasít-jelzőtábla, hiszen így kíván-ják az együttélés iratlan sza-bályai.

Nem vált be az újítás

A Tarján Hüvelyk utca 5. számú ház lakói alábbi panaszukra várnak orvoslást: „Amikor az épületet fölépülték, minden lépcsőhá-zhoz készítették szemetéltá-

lót, három szemetes kuka részére. Azóta a szemetgyű-nés ezen módja nagyszerűen bevált. Úrítás után a házfel-égyelő kitaraktotta a fűtél-és klímával fertőtlenítet-

te. Ez minden igénynek meg-felelt. Most jött egy újítás. A három lépcsőház kilenc kukája helyett oda hoztak egy kerekében guruló tar-tályt, amely kint áll az ut-cán, a lakások nyitott abla-kaitól három méterre. Elő-ször is a sok szemét nem fér-be a tartályba, tehát öntik a tetelére, amikor már rég-tele van. Tehát mellette az utcán kialakul a szemétra-kás. Ez először is esztétikai-lag kifogásolható. De még ennél százszor fontosabb, il-letve károsabb egészségileg, hogy a napsütésben álló tar-tályban nagyon gyorsan bomlásnak indul a sok zöld-ség-gyümölcsből összetevődött szemét, amely bűzt áraszt, rengeteg legyet és

muslincát szaporít. Rövide-sen itt a dinnyeszezon és sok dinnyehéj! Csak mint külön érdekességet jegyzem meg, hogy a minap ürítették az új tartályt, de legalább ne-gyedrészt szemét benne ma-radt és az már bűzlik. Ugyanakkor a jól zárható, hűvös kukafülkében kevésbé bomlik a szemét, nem fer-tőzi a levegőt, nem rontja az ízlést és egészségileg sem ártalmas. De az sem lehet közömbös az illetékeseknek, hogy itt van velünk szem-ben a csemegebolt nyitott zöld-ség-gyümölcs árúsítása. Kérjük tehát az eredeti ku-karendszer visszaállítását és az új tartály eltávolítását” — Fehér András levelét idéztük.

Kérés

„1980. június 12-én (pén-teken) délután 6 óra körül elmentem az Északi város-rész 124. számú ELIKER ke-nyér- és tejboltjába vásárolni, mivel szüleim kimen-tek a kertbe dolgozni, és a bevásárlás egyébként is sok-szor az én feladatomban — írja Sztojanojev György VI/b. osztályos tanuló az Északi városrészt 336/A. épületéből. — Édesanyámnak nem volt aprópénze, így 500 forintot adott, és felhívta a figyelme-met, hogy nagyon vigyázzak a pénzre. Mégis baj történt. A pénztáros néni 480 forin-tot adott vissza. Betettem a pénztárcába és a pakolász-talnál lettem a kosarat. Mellé a pénztárcát elkez-dtem a szatyromban pakolni. Többen voltak a boltban. Mellettem egy néni pakolt, nem emlékszem, hogy nézett ki, nem figyeltem meg. Csak amikor mindent beraktam a szatyromba és el akartam venni a pénztárcámat, az már nem volt ott, a néni sem. Szóltam a boltban, hogy

valaki elvitte a pénztárcá-mat. Sajnos a mai napig sem jelentkezett a pénztár-nál senki azzal, hogy talált egy pénztárcát, le szeretné adni, hátha keresi a gazdája. Este, amikor hazajöttem a szüleim felé, hogy ki fogok kapni — elmondtam, mi tör-tént. Nem kaptam ki, csak édesanyám nagyon szomorú lett, apukám pedig nagyon mérges, hogy ilyen emberek is vannak, akik képesek arra, hogy egy gyerek pénz-tárcáját elvegyék.

Lehet, hogy ez csak vé-letlen volt — lehet, hogy nem —, de nagyon kérem — magam, de főleg szüleim nevében —, hogy aki a pénz-tárcámat elvitte, legyen szí-ve, a pénzzel és a benne lé-vő tejjeggyel együtt a pos-taládánkba bedobni, mert sokat kellett szüleimnek dol-gozni azért a pénzért. Bizonyítsa be az illető, hogy van még becsületes megtaláló, mert én nagyon bízom benne, hogy megkerül a pénz-tárcám, a pénzzel együtt”.

Sorokban

Az ásothalmi gyermekotthon dolgozóinak segélykéré-se: „Június 1-től buszjáratot kapott az ásothalmi gyer-mekotthon. De nem élhe-tünk vele, mert kihoznák ugyan bennünket munkába, de arról már nem gondos-kodnak, hogy haza is meh-szünk. Reggel 5.17-kor jö-vünk, de amikor végzünk, délután 13.30-kor, nem jön be értünk a busz. Pedig csak egy kilométer erejéig kellene eltérnie az útirány-tól. Örültünk volna, ha ház év után megoldódik a dol-gozók közlekedése. Hiszen ötven emberről van szó, és számunkra az ünnepnap is hétköznap, mind egyforma, hiszen a betegetek minden-ke-el kell látnunk.”

Nagymami aláírással érke-zett szerkesztőségünkbe az a levél, amely egy mind in-kább elharapódzó, káros je-lenségről tudósít. Az iskolai, óvodai évszázok idején évről évre jelentkezik a gond, mely-et „kikényszerített ajándé-kozás”-nak nevezhetünk. Amint most azt Nagymami is leírta, egynemelyik isko-lában rendszeresen pénz gyűjtene-k a pedagógusok megajándékozására. A levél-írónk által ismertettet eset-ben — az iskolát nem ne-vezük meg, lévén Nagyma-mi is inkgonitában — 30 fo-rintot kértek a gyerekektől. A kisjövendelmű családokban, főleg, ha több — mint pél-dánkban három — gyere-met nevelnek, ez az összeg is gondot okoz hónap végén. Nem győzzük hangoztatni, az ajándékozás önkéntes, nem lehet kötelezővé tenni. Miképp az is eltiltendő, ha az ajándékozásból kimaradt tanuló-t — jóllehet finoman,

de úgy, hogy a szülő is megértse — megfenyítik: „Ne számíts a tanárnéni jó-indulatára!” Ebben — úgy véljük — a pedagógusok túlnyomó többsége egyetért ve-lünk.

Kertész Ernő leveléből: „Néhány napja ismét Szeged-en tartózkodom, ifjúágam városában, ahonnan 1936-ban kerültem el és jelenleg Kanadában, Torontó egyik elővárosában élek. 50 éves érettségi találkozóra készültek a volt Fű Felsőkereske-deimi Iskola növendékei. Igen nagy várakozással jöttem, hiszen egyrészt Szeged hatalmas fejlődéséről, már sokat hallottam, Kanadába látogató ismerősöktől, de a város jelenlegi arculata, forgalma, élénksége így is nagyon meglepett engem, aki az „alvó” városban nőttem fel. Tudtam, hogy a ta-lálkozó az régi diáktársaim-mal, barátaimmal felejt-he-tetlen élmény lesz, de még ennél is jobban meghatott az a szerető fogadtatás, amelyben a jelenlegi iskola részeseit bennünket. Szalai igazgató úr megható beszé-dében üdvözölte az öreg dia-kokkat, akik ismét visszaül-tünk padjainkba, majd pedi-g a diáklányok beszédével és szavatokkal, végül mind-annyiunknak egy virágso-korral kedveskedtek. Sajnos a 25 érettségizőből már csak 11-en vagyunk életben, akik azonban mind ott voltunk a találkozón. Különböző váro-sokból érkeztek a „fiúk”, én magam tizezer kilométert tettem meg, hogy részt ve-hessek ezen, a minden szem-pontból felejthetetlen ünnep-ségen, és utólag is nagyon örülök, hogy itt voltam!”

Válaszol az illetékes

A következő sorokat a Csongrád megyei tanács deszki Tüdőkórházának mb. főigazgató főorvosának leve-léből idézzük: „A Délma-gyarország június 6-iki szá-mának Postaláda rovatában Kondella Pál levelező írásá-ból részletet olvashattunk.

Ebben intézetünket érintő megjegyzések vannak. Szá-munkra mindig jó és tanul-ságos minden lakossági ész-revétel. Különösen, ha azok konkrét, megfogható javas-latokat, panaszokat tartal-maznak. Kondella Pál leve-lében van azonban egy

Tanyai kalendárium

A világháború előtt, a Szeged környéki tanyákon élők nem hallgatták a rá-diót, mert nem volt, újsá-got is ritkán olvastak. Ele-tük ritmusát a jeles napok alakították. Egyrészt az egyházi ünnepek, másrészt az évszakok váltakozása során adódó gazdasági ter-mészetű feladatok egymás-utánjának beidegződése alapján tájékozódtak. Az utóbbiak egy-egy jelentő-sebb eseményhez (miko az a nagy szél fűtt; krumpli-szödedsko stb.), de leg több-ször névnapokhoz kötődtek.

Mátyás napján (febr. 24.) ha elvonult a tél és a fa-gyok is elmaradoztak, a kényszerű téli pihenés vé-gét türelmetlenül váró gaz-da megkezdte a szántást a tavaszi árpa alá.

Árvíz napján (Gergő, márc. 12.) a szőlő nyitását meg kellett kezdeni. Ha a takarás valami okból el-maradt a tanya körül sző-lőskertekben — a talaj megforgatása és a trágyá-zás miatt — a tökéletet be-takarták, majd a sorok kö-zött kialakult árokba trá-gyát szórta, és mindjárt visszarángatták a földet, azaz kinyitották.

József napján (márc. 19.) metszték a szőlőt. Ha késtek, és a jó idő megin-dította a nedvkeringést, a friss vágási felület mentén, a szőlő könnyezett. Ha a rügyekre folyt, azok meg-vakultak, de mindenképp-en rontotta a termést.

A századik nap (április első hetének végén) földbe került a dinnye-, uborka-és a paprikamag.

Szent György napján (ápr-ilis 24.) kiverték a jószá-got. Összeállt a csorda. A Kiskun pusztákon ez a je-lentős esemény május else-jére tevődött át. Ekkor fo-gadta föl a számadó a boj-tárokat.

Szervác, Pongrác, Boni-fác (május 12—14.) a fa-gyosszettek. Derült, szél-csendes éjszakákon gyak-ran fagypont alá süllyedt a

hőmérséklet. Éjszaka sűrűn felkelt a gazda, és csak úgy, alsó ruhában, érzek-te a hőmérsékletet. Ha a kút környékén a kis tó-csákban behátrásodott a víz, nedves dudával fűs-töltek a szőlőskertben, hogy a lassan terjedő füst csökkentsen a kisugárzást és elhárítsa a fagyot.

Péter-Pál napján (jún. 28.) egyházi ünnep volta ele-nére is megkezdtek az aratást. Egész nap és ezt követően folyamatosan dol-goztak az aratók a követ-kező évi kenyérnek való, veszteség nélküli, betakarít-ásáért.

Medárd napját (jún. 8.) is számontartották. Ha ezen a napon vagy környékén esett az eső, akkor a csa-padékos ciklus következté-ben 30—40 napig kiadós záporok öntözték a mindig szomjas homokot.

Szent Mihály (szept. 29.) tájékan megkezdtek a ko-rábban erő jellegzetes ho-moki szőlő, a kadarka szü-retelését. Az állati kárte-vők, de a rothadás is ve-szélyeztetették a termést.

Mindönszentök napjára

(nov. 1.) a kinti munkákat el kellett végezni. A veté-sek szépen zödeltek, a bor forrt a pincében, a ré-pát is elvermelték. Legfel-jebb a takarás maradt de-cemberre. Az utóbbi idő-ben el is hagyták.

Dömötör napján (nov. 26.) szétverték a csordát. Mindenki hazahajtott a maga jószágát. Kített az ideje a bojtároknak. A számadó rendezte bérüket, és vége lett a szolgálatuk-nak.

Július és augusztus hó-napokban nem szerepelt különösebben jelönsnap a tanyai emberek életében.

Augusztus kistél névvel is illették, mert a dolog dan-dárjának múltával, a nagy hajrá után, kissé megpi-henhettek. December, jan-uár és február a kénysze-rű pihenés és a tervezge-tés ideje volt.

Börcsök Vince

olyan részlet, amellyel kap-csolatban konkrét intézke-dést tenni nem tudunk, vi-szont tág teret nyújt az álta-lánosításnak. Az idézet: A portás beengedi a látogatót, ha a zsebébe csúsztatják a borraivalót. Nagyon hálás lennék, ha a levelező meg tudná nevezni a jelzett ese-mény napját, napszakát és különösen a konkrét sze-mélyt. Ebben az esetben tisz-tázni lehetne a jogos pan-asznak tűnő megjegyzést, illetve felelősségrevonást le-hetne alkalmazni. Ennek hiányában sajnos a levél ha-tása inkább káros, mint konstruktív.”

Nem szokásunk az illeté-kesektől érkezett választ sa-ját észrevételeinkkel megol-dani, Most sem azért térünk el a hagyományoktól, hogy az ímént idézett sorokkal vitába szálljunk. Mindössze annyit jegyeznénk meg, hogy K. P. levélírónk olyan vis-zsádságról értesített levélben, mely mindenképpen kivizs-gálásra érdemes. Lévén a korrupció egyik — igaz, még enyhének nevezhető — ám rendkívül elterjedt válfajá-ról szól. Meglehet, olvasónk pontos dátumot nem jelölt meg levelemben, mégis közlé-tettük sorait. S mivel ismereteink szerint hasonló en-gedékenység más egészség-ügyi intézmények portásai-nál is tapasztalható, úgy vél-jük, a probléma felvetése semmiképpen nem lehet káros...

Május 30-iki Postaláda ro-vatunkban *Hová lett a he-*

Összeállította: Ladányi Zsuzsa